

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR PRIORITY A POŽADAVKY V OBLASTI ENERGETIKY A KLIMATICKÉ ZMĚNY 2026

Dokument doplňuje Programové prohlášení Svazu za oblast energetiky a klimatické změny s cílem naplňování vize hospodářské politiky [Česko v roce 2029](#). Obsahuje základní priority, prosazované principy a požadavky. Vychází z diskusí v členské základně a v Expertním týmu Svazu pro energetiku a klimatickou změnu. Představuje požadavky zejména ve vztahu k vládě ČR, zejména na rok 2026.

Energetika, klima a dekarbonizace průmyslu

- Přijmout systémové řešení pro zajištění mezinárodně konkurenceschopných cen energií, které jsou nižší než ceny pro firmy alespoň ve dvou třetinách členských států. Zajistit dlouhodobě nulový poplatek za podporované zdroje energie pro průmysl. Prosazovat patřičná opatření i na evropské úrovni.
- Vytvořit podmínky pro úspěšnou transformaci energetiky (rozvoj jádra, obnovitelných zdrojů, nízkoemisních plynů včetně vodíku, technologie CCU/S) s ohledem na nově připravované energetické zdroje, zajištění bezpečnosti dodávek a cenovou dostupnost.
- Vytvořit podmínky k úspěšné zelené transformaci českého průmyslu, včetně zohlednění technologických možností a podmínek jednotlivých sektorů, silného spolufinancování investic z Modernizačního fondu či podpory včetně kompenzací nepřímých nákladů v plné výši.
- Důsledně revidovat podmínky pro připojování nových zdrojů a investic v regulovaných odvětvích tak, aby kapacity odpovídaly skutečným potřebám ČR a investorů.
- Odmítnout snížení emisí do roku 2040 o 90 %. Na evropské úrovni prosazovat realistické cíle v oblasti skleníkových plynů, energetické účinnosti, obnovitelných zdrojů energie či emisí vozidel, včetně revize pravidel, která se ukazují špatně nastavená (mj. RED III (revidovat cíle vodíku v průmyslu), RFNBO (revize přísných pravidel), CBAM (vyřešit export, odložit snižování bezplatné alokace), ETS (zavedení cenového pásma, flexibilnější MSR).
- Stanovit příspěvky ČR k evropským klimaticko-energetickým cílům dle národních specifik a ekonomických a technologických možností. Revidovat dílčí cíle a opatření s důrazem na technologickou a ekonomickou realitu (konkurenceschopnost) a zohlednit politiky světových ekonomik (USA a Čína) v klíčových koncepcích.
- Vytvořit podmínky a u EK notifikovat kapacitní mechanismy pro zdroje s říditelným výkonem.
- Prosazovat snižování vysoké byrokratické zátěže povinných subjektů a zjednodušení a urychlení procesů ve stávající a připravované legislativě s cílem dosáhnout snížení nákladů a celkového zefektivnění,

DODÁVKY A CENY ENERGIE

- V souladu s hospodářskou [vizí](#) Svazu zabezpečit, že finální cena energie pro průmysl a energetiku nepřekročí průměr EU, resp. ceny nejprůmyslovějších zemí EU a tudíž nepostaví české hospodářství a průmysl do nekonkurenceschopné pozice vůči zbytku Evropy. V této souvislosti prosazovat i patřičná opatření na evropské úrovni tak, aby evropské ceny byly srovnatelné se zbytkem průmyslového světa.
- Zajistit dlouhodobě nulový poplatek za podporu podporovaných zdrojů energie pro průmysl.
- Zajistit bezpečnost dodávek energie a surovin za globálně konkurenceschopné ceny, při zachování minimálních požadovaných parametrů výkonové přiměřenosti. Zajistit stabilitu dodávek energie v každém okamžiku, pro tento účel analyzovat potřebu domácích kapacit výroby elektřiny.
- Opatření v oblasti cen energií přijatá ze strany státu nesmí poškozovat energetický sektor tak, že by náklady na tato opatření nesl.
- Obnovit výjimku pro metalurgické a mineralogické procesy z daně z elektřiny, ze zemního plynu a z pevných paliv.
- V souladu se směrnicí EU o EU ETS a národní legislativou každoročně poskytovat a vyplatit oprávněnou výši kompenzace nepřímých nákladů energeticky náročným odvětvím ohroženým únikem uhlíku. Zamezit zpříšňování podmínek vyplácení kompenzací a s ohledem na navržené rozšíření způsobilých sektorů tak po jeho schválení prosazovat urychlenou novelizaci nařízení vlády 565/2020.

EVROPSKÁ KLIMATICKO-ENERGETICKÁ POLITIKA

- **Při schvalování legislativního rámce po roce 2030 trvat na provedení a zveřejnění řádné analýzy přínosů a nákladů.** Posouzení dopadů musí být provedeno na úrovni jednotlivých členských států. Budoucí klimaticko-energetické cíle musí být realistické, vycházet ze současné situace a dostupnosti technologií, nesmí znamenat požadavky na dřívější dekarbonizaci průmyslu a musí respektovat investiční cykly a princip technologické neutrality.
- **Prosazovat jadernou energetiku na unijní úrovni vedle obnovitelných zdrojů energie jako nedílnou součást energetického mixu ČR a technologii k dosažení dekarbonizace.**
- Při vyjednávání evropských předpisů (zejména pak aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů) aktivně prosazovat zájmy ČR, aby bylo zajištěno, že firmy v ČR nebudou v konkurenční nevýhodě.
 - **EU ETS a kompenzace nepřímých nákladů:** iniciace zavedení **cenového stropu povolenek**, směřování výnosů z aukcí primárně na **transformaci EU ETS odvětví**, omezení přístupu finančních institucí na trh s ETS, dlouhodobě zajistit **pokračování kompenzací nepřímých nákladů EU ETS** promítaných energeticky náročným odvětvím ohroženým únikem uhlíku do cen elektřiny, **a to v plné nárokové výši**,
 - **CBAM: odmítnout (či alespoň odložit) rušení bezplatné alokace** emisních povolenek, dokud nebude zajištěno efektivní fungování CBAM, na základě zpětné vazby od průmyslu dále CBAM posilovat (ochranná opatření pro konkurenceschopnost exportované výroby, zabránění tzv. „resource shufflingu“ a dalších způsobů obcházení), využít výnosy z CBAM na podporu dekarbonizace pokrytých sektorů.

- **Financování: navýšení intenzity podpory dekarbonizačních investic** z Modernizačního fondu a dalších programů (ať už přímo v programech samotných nebo doplněním z dalších veřejných zdrojů) a maximálně zjednodušit podmínky čerpání podpory.
- **Vodík:** hledat podporu pro úpravu delegovaných aktů k vodíku tak, aby podmínky byly pro ČR splnitelné.
- Odmítnout plné zahrnutí zařízení na energetické využití odpadu do ETS 1 nebo zahrnout skládky, např. metodou benchmarku.
- Zohlednit priority a potřeby členů SP ČR v rámci přípravy investiční strategie ČR pro nový víceletý finanční rámec pro období 2028 – 2034.

OBECNÝ NÁRODNÍ RÁMEC PODNIKÁNÍ V ENERGETICE

- **Zajistit podmínky pro odchod teplárenství od uhlí do roku 2030 a zajistit notifikaci provozní podpory KVET a výroby tepla z OZE.** Adresovat otázku konce využívání uhlí v ČR a související dopady v oblasti zdrojové přiměřenosti i socioekonomických dopadů. Zajistit diverzifikované a spolehlivé dodávky zemního plynu za konkurenceschopnou cenu, včetně dostatečné výstupní kapacity německé přepravní sítě do ČR. **Zavést kapacitní mechanismy pro zdroje s říditelným výkonem.**
- Prostřednictvím novely stávajícího energetického zákona/nového energetického zákona připravit úplnou transpozici evropské legislativy (mj. plynárenský balíček a skrze zákon o hospodaření energií a související sekundární legislativu také Směrnici o energetické náročnosti budov IV, a to způsobem, který respektuje technologickou neutralitu, národní specifika, strukturu fondu budov a kapacitní možnosti energetické infrastruktury).
- Při přechodu ekonomiky ČR na nízkoemisní, potažmo bezemisní, pak podporovat maximální využití existující energetické infrastruktury (včetně repurposingu).
- **Podporovat maximální zapojení českých dodavatelů do výstavby Elektrárny Dukovany II. Důležité jsou kromě procentuálního podílu zapojení průmyslu také technologie a know-how, které půjde využít do budoucna.**
- Cíleně zjednodušit a zrychlit územní plánování a povolovací procesy nejen pro zdroje energie, ale i pro související síťovou infrastrukturu a pro připojení velkých průmyslových odběratelů v rámci jejich dekarbonizačních projektů a zajistit efektivní digitalizaci stavebního řízení a reformu veřejného zadávání.
- Pokračovat v rozvoji jaderné energetiky prostřednictvím velkých i malých modulárních reaktorů s cílem zajistit bezemisní výrobu elektřiny i vysokou participaci českého průmyslu na vznikajících globálních příležitostech.

ENERGETICKÁ ÚČINNOST, OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE A ALTERNATIVNÍ PALIVA

- **Zajistit, aby český energetický mix do budoucna poskytoval českému průmyslu dostatečnou a stabilní výrobu energie z nefosilních a obnovitelných zdrojů za konkurenceschopné ceny.** Vytvořit stabilní a předvídatelné investorské prostředí.
- **Zajistit efektivní zavedení tzv „akceleračních“ zón pro obnovitelné zdroje,** umožnit efektivní vyvedení výkonu a rozvoj soustav a odstranit bariéry v povolovacích procesech a územním plánování. Zajistit rozšíření akceleračních zón i pro výrobní vodíku z OZE a výrobní biometanu včetně jejich připojení k plynárenské soustavě.

- Při plnění cílů OZE vycházet z nákladové efektivnosti jednotlivých technologií a systémové efektivity energetického systému (v rámci možností daných evropskou legislativou).
- Vytvářet příznivé podmínky pro podporu a rozvoj výroby, infrastruktury a využití obnovitelných a nízkouhlíkových plynů (např. vodík, biometan) a obnovitelné elektřiny, přičemž je zároveň žádoucí ukončovat neefektivní formy podpory, zejména v oblasti výroby elektřiny z bioplynu.
- Vytvořit legislativní a daňový rámec pro poskytování flexibility ze strany dobíjecích stanic (oboustranný tok elektřiny).
- Plnit cíl energetické účinnosti za maximálního využití evropských zdrojů v rámci alternativního schématu s cílem minimalizovat finanční zátěž konečného spotřebitele a naplnit příkladnou roli státu v oblasti energetické účinnosti. Zjednodušit administrativu a hledat motivační prvky pro dobrovolné úspory energie ve všech sektorech spotřeby, podporovat EPC, propagovat dobrovolné dohody, motivovat další společnosti k jejich přijetí a provádět kontinuální informační kampaň. Zapojit v maximální možné míře využití daňových a jiných fiskálních nástrojů snižujících konečnou spotřebu.
- Podporovat rozvoj a širší využití CO₂ neutrálních paliv (BioLNG, syntetická paliva) pro stávající i nový vozový park a zároveň urychlit zavádění nízko- a bezemisních technologií pohonů ve všech kategoriích vozidel, včetně těžkých nákladních (BEVs, PHEVs, HEVs, REEVs).
- Trvat na vzniku nové kategorie vozidel na CO₂ neutrální paliva s emisí 0 g CO₂/km a na započítávání přínosu obnovitelných paliv do flotilových emisí všech typů pohonů, včetně stávajícího vozového parku.
- Podporovat rozvoj veřejné dobíjecí a plnicí infrastruktury a neveřejného dobíjení u domácností a firem včetně infrastruktury v depech.
- Prostřednictvím novely zákona o hospodaření energií a navazujících prováděcích předpisů připravit úplnou transpozici směrnice o energetické náročnosti budov.
- Modernizovat přenosovou soustavu, zajistit rozvoj přeshraničních kapacit a dostatečnou kapacitu distribučních sítí včetně dostatečného příkonu pro koncové uživatele, vše dle reálné potřeby a spotřeby. Hledat cestu financování sítí s minimálním dopadem do regulovaných složek ceny.
- Zachovat dosavadní výhody pro elektromobily (dálniční známka, zdanění služebních vozidel poskytovaných soukromě apod.)

OCHRANA OVZDUŠÍ

- **Novelou zákona o ochraně ovzduší zrušit povinnost online ohlašování výsledků kontinuálního měření emisí a zrušit vybírání poplatků za emise znečišťujících látek.**
- Prosazovat přehodnocení revidovaných standardů kvality životního prostředí v rámci směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší (AAQD) tak, aby tyto byly realistické. Upustit od zbytečné novelizace zákona o ekologické újmě. Transpozici IED 2.0 do zákona o integrované prevenci provést jako minimalistickou pouze v rámci nezbytných ustanovení.

PROGRAMY PODPORY V OBLASTI ENERGETIKY A KLIMATU

- **Zajistit primární využití výnosů z aukcí povolenek na emise skleníkových plynů na podporu investic do dekarbonizace průmyslu a energetiky.** Zajistit způsobilost podpory pro projekty související s elektrifikací nebo přechodem na obnovitelné, nízkouhlíkové a vodíkové technologie v průmyslu, energetice.

- Usilovat o plnou implementaci, včetně vyřazování povolenek novely směrnice 2003/87/ES v oblasti ETS 2 s minimálním dopadem na regulované subjekty v ETS 1 i povinné entity v ETS 2. Firmy potřebují nastavit procesy, k tomu potřebují znát podmínky.
- V případě zavedení ETS 2 zajistit návrat spravedlivého podílu z výnosů zpět pro dekarbonizační opatření v podnikatelském sektoru (např. na úspory energie či technologie v průmyslu, energetice a dopravě).
- **Usilovat o zachování investiční podpory z Modernizačního fondu pro dekarbonizaci energetiky a průmyslu** (včetně technologické části v oblasti průmyslu v EU ETS a energetické účinnosti v oblasti dopravy) jako prioritního segmentu podpory a zajistit navýšení intenzity podpory (ať už přímo v programech samotných nebo doplněním z dalších veřejných zdrojů) na dekarbonizační projekty v průmyslu a maximálně zjednodušit podmínky čerpání podpory.
- **Zatraktivnit uzavírání PPA smluv** například formou záruk za úvěry, započítání PPA do uhlíkového reportingu, nedotační finanční podpory (např. zrychlené odpisy).
- Při nastavování Sociálního klimatického fondu se soustředit na opatření s pákovým efektem, tj. v oblasti úspor energie a obnovitelných zdrojů energie, typicky renovace budov, podpora nízko/bez-emisní dopravy.
- V souladu s evropským právem a s ohledem na zajištění nutné stability a kontinuity hospodaření podnikatelských subjektů v ČR podpořit legislativní změny, které povedou k zabezpečení dostatečných kapacit dodávek, těžby, výroby a zpracování materiálů a zásob surovin potřebných pro související hospodářské činnosti.

ZELENÁ TRANSFORMACE PRŮMYSLU

- Zahrnout cíl úspěšné zelené transformace průmyslu a energetiky mezi hlavní pilíře Hospodářské strategie ČR. Zamezit odcházení firem z ČR a tím zvyšování závislosti na jiných zemích v základních vstupech pro řadu sektorů ekonomiky.
- Dopracovat dopadové studie a dekarbonizační sektorové strategie s konkrétními opatřeními na podporu transformace průmyslu a energetiky k novým technologiím.
- **Vytvořit podmínky nezbytné k úspěšné zelené transformaci českého průmyslu (při zohlednění technologických možností), která posílí jeho dlouhodobou konkurenceschopnost, zajištění dostatku cenově dostupné bezemisní energie, silného spolufinancování investic z Modernizačního fondu či podpory ČR pro rozumné tempo transformace na úrovni EU. Základní podmínky pro úspěšnou dekarbonizaci jsou uvedeny v jednotlivých tematických kapitolách.**
- Na úrovni EU při výpočtu LCA výrobků prosazovat aplikovatelnost kontraktovaných dodávek elektřiny, nikoliv národní průměrné hodnoty.
- Spuštění podpory pro pilotní projekty v oblasti CCU/CCS. V oblasti CCU prosazovat větší flexibilitu možností využití CO₂ (bez povinnosti vyřazování povolenek) než kterou navrhuje evropská legislativa. Prosazovat technologicky neutrální přístup, který rozlišuje mezi energetickými a procesními emisemi. Požadovat, aby politika a podpůrné mechanismy zohledňovaly, že procesní emise jsou bez technologie CCU/CCS a vybudované přepravní infrastruktury pro CO₂ včetně přeshraničních kapacit mnohdy technologicky neodstranitelné.
- Naplňovat aktualizovaný Národní akční plán čisté mobility, aktualizovanou Vodíkovou strategii ČR a Akční plán rozvoje CCUS a zabezpečit adekvátní podporu pro rozvoj vodíkového hospodářství. Vytvářet podmínky pro rozvoj trhu s RFNBO vodíkem a biometanem (BioLNG).

- V oblasti CBAM prosazovat odložení snižování bezplatné alokace a urychlené zavedení potřebných opatření v oblasti exportu a zamezení obcházení.
- Do programů podpory a dekarbonizačních strategií zahrnout i podporu pro implementaci přechodových technologií, jako je oxy-spalování, které jsou klíčovým mezikrokem k plné dekarbonizaci.
- Podporovat či přímo zavádět opatření pro zajištění dostatku surovinových vstupů nutných pro dekarbonizaci jednotlivých odvětví.
- Tlakem na evropské instituce zastavit další nárůst ESG legislativy a maximálně racionalizovat legislativu stávající. Legislativa v oblasti ESG a její implementace musí být jednotně koordinována, srozumitelná a vytvářet pro firmy globálně konkurenceschopné prostředí.
- Vyhodnocovat zkušenosti a zpětnou vazbu od firem a na jejím základě zabezpečit základní metodiky a probyzysový přístup při implementaci nových povinností.

Prosinec 2025